

අ.පො.ස. උ.පෙ. විභාගය - Revision – 2 - 2013

වෙළෙඳපොළ ආර්ථිකය

ප්‍රශ්න සියල්ලටම මෙම පත්‍රයේ ම පිළිතුරු සපයන්න.

01	<p>පාරිභෝගික ඉල්ලුම යනු</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>නිෂ්පාදන ආයතනයක සැපයුම යනු</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
02	<p>i. ඉල්ලුම් තීරක</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>ii. ඉල්ලුම් තීරක හා ඉල්ලුන ප්‍රමාණය අතර ඇති සම්බන්ධය</p>	<p>සැපයුම් තීරක</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>සැපයුම් තීරක හා ඉල්ලුන ප්‍රමාණය අතර ඇති සම්බන්ධය</p>

	<p>iii. වෙළෙඳ පොළ ඉල්ලුම යනු</p> <p>iv. වෙළෙඳ පොළ ඉල්ලුම් තීරක</p>	<p>වෙළෙඳ පොළ සැපයුම යනු</p> <p>වෙළෙඳ පොළ සැපයුම් තීරක</p>
03	<p>i. ඉල්ලුම් නීතිය යනු</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>ii. ඉල්ලුම් නීතිය ප්‍රකාශ කළ හැකි ක්‍රම</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>iii. ඉල්ලුම් නීතියට බලපාන සාධක</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>iv. ඉල්ලුම් නීතිය උල්ලංඝනය වන අවස්ථා</p>	<p>සැපයුම් නීතිය යනු</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>සැපයුම් නීතිය ප්‍රකාශ කළ හැකි ක්‍රම</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>සැපයුම් නීතියට බලපාන සාධක</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
04	<p>ඉල්ලුම් ශ්‍රිතය සංකේතානුසාරයෙන් දක්වන්න.</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>සැපයුම් ශ්‍රිතය සංකේතානුසාරයෙන් දක්වන්න.</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

05	අධි ඉල්ලුම යනු, කිසියම් අවස්ථාවක	අධි සැපයුම යනු, කිසියම් අවස්ථාවක
06	අධි ඉල්ලුම් වක්‍රය	අධි සැපයුම් වක්‍රය
07	පාරිභෝගික අතිරික්තය යනු පාරිභෝගික අතිරික්තය ඉල්ලුම් නම්‍යතාවය හා පාරිභෝගික අතිරික්තය අතර සම්බන්ධය පැහැදිලි කරන්න. පහත ඉල්ලුම් සමීකරණය අනුව මිල 10 දී පාරිභෝගික අතිරික්තය ගණනය කරන්න. $Q_d = 80 - 4p$	නිෂ්පාදක අතිරික්තය යනු නිෂ්පාදක අතිරික්තය ඉල්ලුම් නම්‍යතාවය හා පාරිභෝගික අතිරික්තය අතර සම්බන්ධය පැහැදිලි කරන්න. පහත සැපයුම් සමීකරණය අනුව මිල 10 දී නිෂ්පාදක අතිරික්තය ගණනය කරන්න. $Q_s = -30 + 6p$

08	ආර්ථික අතිරික්තය යනු කුමක් ද? රූප සටහනක ආර්ථික අතිරික්තය පෙන්නුම් කරන්න.	
09	ඉල්ලන ප්‍රමාණය වෙනස්වීම යනු	සපයන ප්‍රමාණය වෙනස්වීම යනු
10	ඉල්ලුම් සංකෝචනය යනු	සැපයුම් සංකෝචනය යනු
11.	ඉල්ලුම් ප්‍රසාරණය යනු	සැපයුම් ප්‍රසාරණය යනු
12	ඉල්ලුම් ප්‍රසාරණය හා සංකෝචනය රූප සටහනක පෙන්නවන්න.	සැපයුම් ප්‍රසාරණය හා සංකෝචනය රූප සටහනක පෙන්නවන්න.
 සලකා බලන භාණ්ඩයේ මිල ස්ථාවරව පවතින විට ඉල්ලුම කෙරෙහි බලපාන වෙනත් සාධකයක බලපෑම නිසා ඉල්ලුම් වක්‍රය වමට හෝ දකුණට විතැන්වීමයි. සලකා බලන භාණ්ඩයේ මිල ස්ථාවරව පවතින විට සැපයුම කෙරෙහි බලපාන වෙනත් සාධකයක බලපෑම නිසා සැපයුම් වක්‍රය වමට හෝ දකුණට විතැන්වීමයි.

<p>13 ඉල්ලුම් වක්‍රය වමට විතැන්වීමට බලපාන සාධක</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>සැපයුම් වක්‍රය වමට විතැන්වීමට බලපාන සාධක</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>14 ඉල්ලන වක්‍රය දකුණට විතැන්වීමට බලපාන සාධක</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>සැපයුම් වක්‍රය දකුණට විතැන්වීමට බලපාන සාධක</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>15 ඉල්ලුමේ මිල නම්‍යතාවය යනු</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>ඉල්ලුම් නම්‍යතාවය =</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>ඉල්ලුම් නම්‍යතාවය හා බැඳුණු අතර සම්බන්ධය</p>	<p>සැපයුමේ මිල නම්‍යතාවය යනු</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>සැපයුම් නම්‍යතාවය =</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>සැපයුම් නම්‍යතාවය හා බැඳුණු අතර සම්බන්ධය</p>

	<p>පහත ඉල්ලුම් සමීකරණය යොදා ගෙන මිල 10 දී මිල ඉල්ලුම් නම්‍යතාවය ගණනය කරන්න.</p> $Q_d = 60 - 2p$ <p>ඉල්ලුම් නම්‍යතාවය අනුව පුරෝකථන කිරීම</p>	<p>පහත සැපයුම් සමීකරණය යොදා ගෙන මිල 10 දී නම්‍යතාවය ගණනය කරන්න.</p> $Q_s = -10 - 5p$ <p>සැපයුම් නම්‍යතාවය අනුව පුරෝකථන කිරීම</p>
16	<p>නම්‍යතා සංගුණකයේ අගය අනුව ඉල්ලුම් නම්‍යතාවයේ ප්‍රභේද</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>නම්‍යතා සංගුණකයේ අගය අනුව සැපයුම් නම්‍යතාවයේ ප්‍රභේද</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
17	<p>මිල ඉල්ලුම් නම්‍යතා තීර්ඛ</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>සැපයුම් නම්‍යතා තීර්ඛ</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
18	<p>හරස් ඉල්ලුම් නම්‍යතාවය යනු</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>හරස් ඉල්ලුම් නම්‍යතාවය =</p>	<p>ආදායම් ඉල්ලුම් නම්‍යතාවය යනු</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>ආදායම් ඉල්ලුම් නම්‍යතාවය =</p>

19	<p>ලක්ෂ්‍ය නමයතාවය යනු</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>ලක්ෂ්‍ය නමයතාවය =</p>	<p>වාප නමයතාවය යනු</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>වාප නමයතාවය =</p>
20	<p>උපරිම මිල යනු</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>අවම මිල යනු</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

	<p>(ඊ) භාණ්ඩ ප්‍රභේදනය කිරීමක් දක්නට ලැබෙන නිසා නිෂ්පාදන ආයතනවලට එකිනෙකා හා තරග කිරීමට ඇති හැකියාව ශක්තිමත් වන්නේ පහත සඳහන් කරුණු මතය.</p> <p>■ භාණ්ඩයේ ගුණාත්මකභාවය ■ භාණ්ඩයේ මිල ■ අලෙවිකරණය</p> <p>(උ) වෙළෙඳපොළ තුළට අලුත් ආයතන ඇතුළුවීම වළකාලන බාධකයන් පහත පරිදි දැක්විය හැකිය.</p> <p>■ පරිමාණානුකූල පිරිමැසුම් ■ කීර්ති නාමය</p> <p>■ උපාය මාර්ගික ක්‍රියා සහ නෛතික සාධක</p>		
25	ස්වාභාවික ඒකාධිකාරය යනු කුමක් ද?		
26	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; padding: 5px;">භාණ්ඩයේ අලෙවිය මත ඒකක බද්දක් පැනවීම රූප සටහනක් ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න</td> <td style="width: 50%; padding: 5px;">භාණ්ඩයේ නිෂ්පාදනය මත ඒකක සහනාධාරයක් සැපයීම රූප සටහනක් ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න</td> </tr> </table>	භාණ්ඩයේ අලෙවිය මත ඒකක බද්දක් පැනවීම රූප සටහනක් ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න	භාණ්ඩයේ නිෂ්පාදනය මත ඒකක සහනාධාරයක් සැපයීම රූප සටහනක් ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න
භාණ්ඩයේ අලෙවිය මත ඒකක බද්දක් පැනවීම රූප සටහනක් ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න	භාණ්ඩයේ නිෂ්පාදනය මත ඒකක සහනාධාරයක් සැපයීම රූප සටහනක් ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න		

27.	අලෙවි බද්දක සුභ සාධන ප්‍රතිච්ඡාක	නිෂ්පාදන සහනාධාරයක සුභ සාධන ප්‍රතිච්ඡාක
28	ඉල්ලුම් නමයනාවය අනුව බදු බර බෙදීයාම	සැපයුම් නමයනාවය අනුව බදු බර බෙදී යාම

29	<p>ඉල්ලුම් නමයනාවය අනුව සහනාධාරය බෙදී යාම</p>	<p>සැපයුම් නමයනාවය අනුව සහනාධාරය බෙදී යාම</p>

30	<p>අලෙවි බද්දට පසු සැපයුම් ලේඛනය පිළියෙළ කිරීම</p> <table border="0"> <thead> <tr> <th>මිල</th> <th>සපයන ප්‍රමාණය</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>20</td> <td>200</td> </tr> <tr> <td>30</td> <td>300</td> </tr> <tr> <td>40</td> <td>400</td> </tr> </tbody> </table> <p>ඒකකයකට අලෙවි බද්ද රු. 10 කි.</p>	මිල	සපයන ප්‍රමාණය	10	100	20	200	30	300	40	400	<p>සහනාධාරයට පසු සැපයුම් ලේඛනය පිළියෙළ කිරීම</p> <table border="0"> <thead> <tr> <th>මිල</th> <th>සපයන ප්‍රමාණය</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>20</td> <td>200</td> </tr> <tr> <td>30</td> <td>300</td> </tr> <tr> <td>40</td> <td>400</td> </tr> </tbody> </table> <p>ඒකකයකට සහනාධාරය රු. 10 කි.</p>	මිල	සපයන ප්‍රමාණය	10	100	20	200	30	300	40	400
මිල	සපයන ප්‍රමාණය																					
10	100																					
20	200																					
30	300																					
40	400																					
මිල	සපයන ප්‍රමාණය																					
10	100																					
20	200																					
30	300																					
40	400																					
31.	<p>අලෙවි බද්දට පසු සැපයුම් සමීකරණය</p> <p>චක්‍රපත්ත කිරීම</p> <p>$Q_s = -20 + 10p$ $T = \text{Rs. } 6.00$</p> <p>$Q_d = 100 - 2p$</p> <p>බද්දට පසු සමතුලිත මිල හා ප්‍රමාණය සොයන්න</p>	<p>සහනාධාරයට පසු සැපයුම් සමීකරණය</p> <p>චක්‍රපත්ත කිරීම</p> <p>$Q_s = -20 + 10p$ $S = \text{Rs. } 6.00$</p> <p>$Q_d = 100 - 2p$</p> <p>සහනාධාරයට පසු සමතුලිත මිල හා ප්‍රමාණය සොයන්න</p>																				

	<p>පාරිභෝගිකයා දරණ බදු බර කොපමණද?</p> <p>නිෂ්පාදකයා දරණ බදු බර කොපමණද?</p> <p>රජයේ බදු ආදායම කොපමණ ද?</p>	<p>පාරිභෝගිකයාට හිමි වන වාසිය කොපමණ ද?</p> <p>නිෂ්පාදකයාට හිමි වන වාසිය කොපමණද?</p> <p>රජයට දැරීමට සිදු වන පිරිවැය කොපමණ ද?</p>
32.	<p>ඔබට පහත තොරතුරු සපයා ඇත. $Q_s = -10 + 8p$ $Q_d = 50 - 2p$ සමතුලිතයේ දී ඉල්ලුම් නම්‍යතාවය හා පාරිභෝගික පැහැදුම ගණනය කරන්න.</p>	<p>ඔබට පහත තොරතුරු සපයා ඇත. $Q_s = -10 + 8p$ $Q_d = 50 - 2p$ සමතුලිතයේ දී සැපයුම් නම්‍යතාවය හා ව්‍යාපාරික අයහාරය ගණනය කරන්න.</p>
33.	මුළු පිරිවැය - TC	මුළු අයහාරය - TR

34.	සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැය - ATC	සාමාන්‍ය අයහාරය - AR
35.	ආන්තික පිරිවැය - MC	ආන්තික අයහාරය - MR
36.	මුළු ස්ථාවර පිරිවැය - TFC	සාමාන්‍ය ස්ථාවර පිරිවැය - AFC

37.	හීන වන ආන්තික ඵලදා නීතිය	පරිමාණානුකූල ඵල නීතිය																		
38	<p>නමයතාවය හා පාරිභෝගික පැහැදීම / ව්‍යාපාරික අයහාරය අතර සම්බන්ධය පැහැදිලි කරන්න.</p> <table border="1" data-bbox="236 1126 1465 1440"> <thead> <tr> <th data-bbox="236 1126 643 1182">නමයතාවය</th> <th data-bbox="643 1126 1050 1182">මිල වෙනස්වීම</th> <th data-bbox="1050 1126 1465 1182">පැහැදීම / අයහාරය</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </tbody> </table>		නමයතාවය	මිල වෙනස්වීම	පැහැදීම / අයහාරය															
නමයතාවය	මිල වෙනස්වීම	පැහැදීම / අයහාරය																		
39	ඵලදාව හා පිරිවැය අතර සම්බන්ධය පැහැදිලි කරන්න.																			

40. පහත දැක්වෙන සංකල්ප පැහැදිලි කරන්න.

i. ගිගන් භාණ්ඩ හා බාල භාණ්ඩ

.....
.....
.....
.....

ii. ආදේශක භාණ්ඩ හා අනුපූරක භාණ්ඩ

.....
.....
.....
.....
.....

iii. මිල ආධාරක ප්‍රතිපත්තියක් ලෙස සහතික මිල හා උග්‍ර ජූර්ණ ගෙවීමේ ක්‍රමය

.....
.....
.....
.....

v. ගණකාධිකාරී ලාභය හා ආර්ථික ලාභය

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

vi. ආරෝපිත පිරිවැය හා යටකළ පිරිවැය

.....
.....
.....
.....

vii. ප්‍රාමාණික ලාභ යනුවෙන් කුමක් අදහස්වේ ද?

.....
.....
.....
.....

viii. වෙළෙඳපොළ සමතුලිතය යනුවෙන් කුමක් අදහස්වේ ද?

සමතුලිතය දැක්විය හැකි විකල්ප ක්‍රම

<p>වෙළෙඳ පොළ සමතුලිතයේ දී දැකිය හැකි ලක්ෂණ මොනවා ද?</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>වෙළෙඳ පොළ සමතුලිතය ආශ්‍රිත සංකල්ප මොනවා ද?</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
---	---

වෙළෙඳ පොළ බලවේග අනුව සමතුලිතය වෙනස් වන ආකාරය පෙන්වා දෙන්න.			
ඉල්ලුම ස්ථාවරව පවතින විට සැපයුම අඩුවීම		ඉල්ලුම ස්ථාවරව පවතින විට සැපයුම වැඩිවීම	
සැපයුම ස්ථාවරව පවතින විට ඉල්ලුම අඩුවීම		සැපයුම ස්ථාවරව පවතින විට ඉල්ලුම වැඩිවීම	
ඉල්ලුම හා සැපයුම සමාන අනුපාතයකින් අඩුවීම		ඉල්ලුම හා සැපයුම සමාන අනුපාතයකින් වැඩිවීම	
ඉල්ලුම හා සැපයුම අසමාන අනුපාතයකින් වෙනස්වීම			
ඉල්ලුම වෙන්සවීම	සැපයුම වෙනස්වීම	මිලට වන බලපෑම	ප්‍රමාණයට වන බලපෑම

ix. පූර්ණ තරඟකාරී ආයතනයක් භාණ්ඩයක් වෙළෙඳ පොළට සැපයීමට අපේක්ෂා කරන අවම මිල පැහැදිලි කරන්න.

.....

.....

.....

x. සාමාන්‍ය නිෂ්පාදිතය හා ආන්වික නිෂ්පාදිතය අතර වෙනස පැහැදිලි කරන්න.

.....
.....
.....
.....

xii. පරිමාණානුකූල පිරිමැසුම් හා පරිමාණානුකූල නොපිරිමැසුම් පැහැදිලි කරන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

xiii. මුදල් වැටුප් හා මූර්ත වැටුප් අතර වෙනස පෙන්වා දෙන්න.

.....
.....
.....
.....

xiv. බදු කුලිය හා ආර්ථික බදු කුලිය අතර වෙනස පැහැදිලි කරන්න.

.....
.....
.....

xv. නාමික පොලී අනුපාතිකය හා මූර්ත පොලී අනුපාතිකය වෙනස පැහැදිලි කරන්න.

.....
.....
.....
.....

41. සුදුසු පරිදි හිස්තැන් පුරවන්න.

- A. පරිභෝජනය සඳහා භාණ්ඩ හා සේවා හුවමාරුවන වෙළෙඳපොළ,
වෙළෙඳපොළ ලෙස හැඳින්වේ.

- B. භූමිය, ශ්‍රමය, ප්‍රාග්ධනය ආදී සාධක හුවමාරුවන වෙළෙඳපොළ, නිෂ්පාදන
ලෙස හැඳින්වේ.

- C. ඉල්ලුමට බලපාන ඕනෑම සාධකයක් වෙනස්වීමට ප්‍රතිචාරව ඉල්ලුම වෙනස්වන ආකාරය විග්‍රහ
කිරීම යි. මෙම න්‍යායෙන් කෙරෙනුයේ පාරිභෝගික
භාණ්ඩ තේරීමේ ලා පාරිභෝගික හැසිරීම විස්තර කිරීම හා පැහැදිලි කිරීමයි.
මෙමගින් යම් දෙන ලද අවස්ථාවක යම් භාණ්ඩයකින් මිලදී ගැනීමට සැලසුම් කරනු ලබන
ප්‍රමාණය කෙරෙහි බලපාන සාදක හඳුනා ගත හැකිය. එසේ ම සංරෝධක හමුවේ තේරීම් කරන
ආකාරය තීරණය කරයි.

- D. ආදායම් ඉල්ලුම් නම්‍යතාවය ධන අගයක් ගන්නා භාණ්ඩ වේ.

- E. ආදායම් ඉල්ලුම් නම්‍යතාවය සෘණ අගයක් ගන්නා භාණ්ඩ වේ.

- F. ආදායම් ඉල්ලුම් නම්‍යතා සංගුණකය 1 ට වඩා වැඩි අගයක් ගන්නා භාණ්ඩ
..... වේ.

- G. ආදායම් ඉල්ලුම් නම්‍යතාවය ධන එකට අඩු අගයක් ගන්නා භාණ්ඩ
..... වේ.

සුබෝපහෝගී භාණ්ඩ ඉල්ලුම් වක්‍රය	අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩ ඉල්ලුම් වක්‍රය	බාල භාණ්ඩ ඉල්ලුම් වක්‍රය

H.තත්වය පෙන්නුම් කරන සැපයුම් වක්‍රය මිල අක්ෂය
සමග සම්මුඛ වී ධන අන්තඃඛණ්ඩයක් සහිතව පිහිටයි.

- I. නත්වයේ දී සැපයුම් වක්‍රය ප්‍රමාණ අක්ෂයට සමමුඛ වී සෘණ අන්තඃකෝණයක් සහිතව පිහිටයි.
- J. සහනාධාරය සපයන භාණ්ඩයේ සැපයුම නම් සහනාධාරයේ වැඩි වාසිය පාරිභෝගිකයාට හිමිවේ.
- K. සැපයුමක් පවතින විට හා ඉල්ලුමක් පවතින විට මුළු බදු බර පාරිභෝගිකයා විසින් දරයි.
- L. සැපයුමක් පවතින විට හා ඉල්ලුමක් පවතින විට මුළු බදු බර නිෂ්පාදකයා විසින් දරයි.
- M. ඉල්ලුම් සැපයුම් බලවේග මගින් තීරණය වන වෙළෙඳපොළ සමතුලිතය සමාජයට අහිතකර වෙනැයි විශ්වාස කරනවිට, රජය විසින් පාලනය කරන ලද මිල ගණන් හඳුන්වා දීමේ ප්‍රතිපත්තිය යි.
- N. මිල නොවන සලාකන මාධ්‍ය පහත පරිදි දැක්විය හැකි ය.

- O. අර්ථවත් කර ගැනීමට ගන්නා ක්‍රියාමාර්ග පහත පරිදි දැක්විය හැකිය.
 - a. අතිරික්තය ගබඩා කිරීම
 - b. අතුරු නිෂ්පාදනය
 - c. පවත්නා ඉල්ලුම් ප්‍රවර්ධනය
 - d. අපනයනය
- P. යෙදවුම් හා නිමවුම් අතර පවතින තාක්ෂණික සම්බන්ධතාව
 නැමැති සංකල්පයෙන් හඳුන්වා දෙයි.
කෙටිකාලීන නිෂ්පාදන ශ්‍රීතය හඳුන්වන්න.
 කෙටිකාලීන නිෂ්පාදන ශ්‍රීතයෙන් පෙන්නුම් කරන්නේ කර්මාන්තශාලාවේ ධාරිතාව හා නිෂ්පාදන ශීලීතා ක්‍රම නොවෙනස්ව තිබිය දී, විචල්‍ය යෙදවුම් පමණක් වෙනස් කරමින් නිෂ්පාදනය සිදු කරන විට, යෙදවුම් හා නිමවුම් අතර පවත්නා තාක්ෂණික සම්බන්ධතාවයයි.

දිගුකාලීන නිෂ්පාදන ශ්‍රීතය හඳුන්වන්න.
- Q. කෙටි කාලයේ දී නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය තුළ යෙදවුම් සහ යෙදවුම් පවතී.
- R. යන්ත්‍ර, කම්හල කළමනාකරණය වැනි ස්ථාවර සාධක සඳහා දරන වියදම් වේ.

නිෂ්පාදනය වුව ද මෙම පිරිවැය පවතී. නිමවුම වැඩි කළ ද
වියදම එකම මට්ටමක පවතී.

- සාමාන්‍ය ස්ථාවර පිරිවැය යනු

R නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ අමුද්‍රව්‍ය ශ්‍රමය වැනි විචල්‍යය යෙදවුම් සඳහා දරන පිරිවැය
..... පිරිවැය ලෙස (TVC) හැඳින්වේ. මෙම පිරිවැය

- සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය යනු

S හා පිරිවැයෙහි එකතුවෙන් මුළු පිරිවැය සැකසේ.

T නිමවුම එක් ඒකකයකින් වෙනස් වන විට මුළු පිරිවැයෙහි ඇතිවන වෙනස
(MC) පිරිවැය ලෙස හැඳින්වේ.

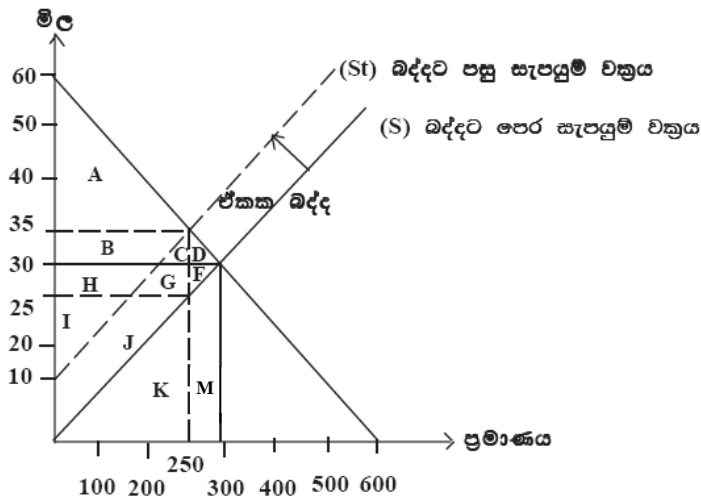
U මුළු පිරිවැයෙන් එක ඒකකයක් නිපදවීම වෙනුවෙන් දැරීමට සිදුවන පිරිවැය
පිරිවැය (ATC) ලෙස හඳුන්වයි.

V. ආයතනයක් කෙටි කාලයේ දී සඳහා පහත පරිදි
වැදගත් තීරණ දෙකක් ගත යුතුය.

- නිෂ්පාදනයේ තව දුරටත් යෙදෙනවා ද? නැතිනම්, වසා දමනවා ද?
- නිෂ්පාදනයේ තව දුරටත් යෙදුණහොත් කොතරම් භාණ්ඩ ප්‍රමාණයක් නිෂ්පාදනය කරනවා ද?

42. පූර්ණ තරගකාරී ආයතනයක කෙටිකාලීන හැසිරීම රූප සටහන් ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න.

43. පහත රූප සටහනට අනුව යෝග්‍ය පරිදි හිස්තැන් පුරවන්න.

ඒකක බද්දක් පැනවීම නිසා පහත සඳහන් ප්‍රතිඵලයක් ඇති වේ

- පාරිභෝගිකයා ගෙවන මිල රු. සිට..... දක්වා වැඩි වේ.
- නිෂ්පාදකයාට ලැබෙන මිල රු. සිට දක්වා අඩු වේ.
- සමතුලිත ප්‍රමාණය ඒකක සිට දක්වා අඩුවීම.
- 30 x 300 සිට 35 x 250 දක්වා වෙනස් වේ.
- 30 x 300 සිට 35 x 250 දක්වා වෙනස් වේ.
- අතිරික්තය A+B+C+D සිට A දක්වා අඩු වේ.
- අතිරික්තය H+G+F+I+J සිට I+J දක්වා අඩු වේ.
- අතිරික්තය B+C+D+F+G+H ප්‍රමාණයකින් අඩු වේ.
- රජයට, B+C+G+H ප්‍රමාණයක ලැබීම.
- ප්‍රමාණයකින් සමාජ සුබසාධනය අඩුවීම.
- ප්‍රමාණයක් පාරිභෝගිකයාට බදු බර දරන්නට වීම.
- ප්‍රමාණයක් නිෂ්පාදකයාට බදු බර දරන්නට වීම.
- බද්දට පෙර නිෂ්පාදක අයහාරය
- බද්දට පෙර නිෂ්පාදක පිරිවැය

44. පූර්ණ තරඟකාරී ආයතනයක කෙටිකාලීන සැපයුම් වක්‍රය රූප සටහනක් ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න.

45. ආර්ථික බඳු කුලිය පැහැදිලි කරන්න.

46. මිල වෙනස්වීමක ආදේශන ප්‍රතිච්ඡාකය හා ආදායම් ප්‍රතිච්ඡාකය පැහැදිලි කරන්න.

47. ඉල්ලුම් හා සැපයුම් නිමයතාවය අනුව ඉල්ලුම් හා සැපයුම් වකු වල පිහිටීම රූප සටහන් මගින් පැහැදිලි කරන්න.

ඉල්ලුම් වකුය	සැපයුම් වකුය
පූර්ණ අනමය ඉල්ලුම් වකුය	පූර්ණ අනමය සැපයුම් වකුය
අනමය ඉල්ලුම් වකුය	අනමය සැපයුම් වකුය
ඒකීය නමය ඉල්ලුම් වකුය	ඒකීය නමය සැපයුම් වකුය
නමය ඉල්ලුම් වකුය	නමය සැපයුම් වකුය
පූර්ණ නමය ඉල්ලුම් වකුය	පූර්ණ නමය සැපයුම් වකුය

48. පහත සඳහන් තොරතුරු පදනම් කර ගෙන ඉල්ලුම් හා සැපයුම් සමීකරණ ගොඩනගන්න.

මිල රු.	ඉල්ලන ප්‍රමාණය	සපයන ප්‍රමාණය
5.00	50	-15
10.00	40	0
20.00	20	30

49. ආනයන සැපයුම් චක්‍රයේ පිහිටීම රූප සටහනක් ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න.

50. ආනයන සැපයුමක් පමණක් ඇති විට වෙළෙඳ පොළ සමතුලිතය දක්වන්න.

51. ආනයන මත තීරු බඳු පැනවුවහොත් ආර්ථික ක්‍රියාකාරිත්වය කෙසේ වෙනස්වේ ද?

52. දේශීය සැපයුමක් හා ආනයන සැපයුමක් ඇති විට සමතුලිතයට වන බලපෑම පැහැදිලි කරන්න.

53. ආනයන මත තීරු බඳු පැනවුවහොත් ආර්ථික ක්‍රියාකාරිත්වය කෙසේ වෙනස්වේ ද?

54. මිල ආධාරක ප්‍රතිපත්තියක් ලෙස සහතික මිල ක්‍රමයේ ආර්ථික ප්‍රතිච්ඡාක රූප සටහනක් ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න.

55. මිල ආධාරක ප්‍රතිපත්තියක් උග්‍රණ පූර්ණ ගෙවීම් ක්‍රමයේ ආර්ථික ප්‍රතිච්ඡාක රූප සටහනක් ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න.

56. කෘෂි මිල උවිඡාවචනයට හේතු රූප සටහනක් ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න.

57. පහතට බැවුම් වන සරල ටේබිය ඉල්ලුම් වක්‍රයක මිල ඉල්ලුම් නමයතාවය පැහැදිලි කරන්න.